

**СТАНОВИЩЕ**

относно конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 4.6. „Информатика и компютърни науки“, научна специалност „Информатика“, обявен за нуждите на катедра „Информатика“, Икономически университет – Варна с кандидат гл. ас. д-р Радка Валериева Начева

**Изготвил становището:** проф. д-р Силвия Стоянова Парушева, хабилитирана по професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки

**1. Основание за подготовка на становище по конкурса**

Становището е изготвено на основание Заповед на Ректора на Икономически университет – Варна № РД 06-150/14.09.2026 г. и Решение на Научното жури от заседанието на 21.09.2026 г. за избор на председател, рецензенти и изготвящи становища.

**2. Данни за конкурса**

Конкурсът е обявен по професионално направление 4.6 „Информатика и компютърни науки“, научна специалност „Информатика“ за нуждите на катедра „Информатика“ при факултет „Информатика“. Обявата за конкурса е публикувана в „Държавен вестник“, бр. 65/17.07.2026 г.

**3. Данни за кандидата по конкурса**

Единствен кандидат в конкурса е гл. ас. д-р Радка Валериева Начева. Тя заема академичната длъжност „главен асистент“ към катедра „Информатика“ и притежава образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Информатика“ (Диплома № 94/27.09.2017 г.). Темата на дисертационния ѝ труд е „Компютърна система за оценяване на ползваемостта на мобилни приложения“.

Професионалният път на гл. ас. д-р Радка Начева започва в Икономически университет – Варна през 2009 г. като асистент, а през 2018 г. заема академичната длъжност „главен асистент“. През годините натрупва значителен преподавателски опит в бакалавърска и магистърска степен, като води лекции и упражнения по дисциплини в областта на информатиката, информационните системи и веб технологиите. Участва активно в научноизследователската дейност на университета, вкл. като ръководител и член на екипи по национални и международни проекти. Научните ѝ интереси са насочени основно към взаимодействието човек–компютър, дигиталната достъпност, електронното и мобилното обучение и приложението на съвременните информационни технологии. Гл. ас. д-р Начева има активна международна академична дейност, включваща 11 преподавателски мобилности по програма „Еразъм+“ в европейски университети. Участвала е и в международни образователни инициативи,

специализации и академичен обмен, както и в редакционни колегии на международни научни списания. Тя е член на Съюза на учените – Варна и на Териториалната организация на Научно-техническите съюзи - Варна.

#### **4. Количествена и съдържателна характеристика на представените научни трудове на кандидата**

За участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ гл. ас. д-р Радка Начева е представила общо 22 публикации с обем 644 печатни страници, от които 19 научни труда и 3 учебници и учебни помагала. От научните публикации 15 са в съавторство, а 4 са самостоятелни.

Научната продукция на кандидата включва следните публикации:

- **3 монографии** (вкл. 1 самостоятелна и 2 в съавторство);
- **4 студии** (в съавторство);
- **8 научни статии** (вкл. 1 самостоятелна и 7 в съавторство);
- **4 научни доклади** (вкл. 2 самостоятелни и 2 в съавторство).

Според приложената справка 15 от публикациите (4 студии, 7 статии и 4 доклада) са индексирани в наукометричните бази от данни Scopus и/или Web of Science.

Представеният хабилитационен монографичен труд „Одит на дигиталната достъпност на работното място за хора с увреждания“ отговаря на формалните изисквания на чл. 101, т. 3 и чл. 112, ал. 2 от Правилника за развитие на академичния състав в ИУ–Варна. Трудът е публикуван в специализирано научно издателство – в монографичната библиотека „Проф. Цани Калянджиев“, обсъден е в катедра „Информатика“ и е рецензиран от две хабилитирани лица.

Монографичният труд разглежда проблемите на осигуряването и оценяването на дигиталната достъпност в организационна среда като важна предпоставка за професионалното приобщаване на хората с увреждания. В монографията е систематизиран терминологичният апарат в изследваната област и е разработен граф на знанието, представящ връзките между основните концепти. Проучени са международни стандарти и ръководства за дигитална достъпност, както и съществуващи методи, инструменти за оценяване и тестване и модели за определяне на организационната зрялост в тази област. Въз основа на извършените анализи е предложена методика за одит на дигиталната достъпност на работното място, съчетаваща инструментални средства, методи за тестване и експертна оценка. Разработен е и подход за нейното апробиране, отчитащ специфичните потребности на различни категории служители с увреждания в конкретна организационна среда.

В своята съвкупност и структура публикациите на кандидата отговарят на националните и университетските изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“.

**Изпълнени са минималните национални изисквания** за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 4.6.

„Информатика и компютърни науки“ в съответствие с посочените по-долу показатели:

Изпълнението на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ от гл. ас. д-р Радка Начева е представено в Таблица 1.

По показателите от група „Г“ кандидатката е представила общо 18 публикации, за които са декларирани 579 точки при минимално изискване за 200 точки. Съответно, по показателя от група „Д“ са представени 47 цитирания на публикации на кандидатката в световноизвестните бази от данни с научна информация с общ брой точки 376.

**Таблица 1.** Минимални национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в ПН 4.6. „Информатика и компютърни науки“ съгласно ЗРАСРБ и декларирани точки от гл. ас. д-р Радка Начева

| Група показатели                       | Минимални изисквания | Точки на кандидата |
|----------------------------------------|----------------------|--------------------|
| А – Дисертационен труд за ОНС „доктор“ | 50                   | 50                 |
| В – Хабилизационен труд                | 100                  | 100                |
| Г – Научни публикации                  | 200                  | 579                |
| Д – Цитирания                          | 50                   | 376                |
| Общо:                                  | 400                  | 1105               |

Гл. ас. д-р Радка Начева покрива минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, като декларира общо 1105 точки при изискуеми 400 точки или значително повече от минималния праг.

**Изпълнени са допълнителните изисквания** за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 4.6. „Информатика и компютърни науки“ съгласно чл. 101, т. 5 от Правилника за развитие на академичния състав (ПРАС) в ИУ-Варна.

Гл. ас. д-р Радка Начева изпълнява допълнителните изисквания на ИУ-Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“ по всички групи показатели. По група „Ж“ кандидатката представя самостоятелен хабилизационен монографичен труд, за който са декларирани 100 точки, а по група „З“ декларира 880 точки от научни публикации и цитирания при изискуеми 125 точки.

По група „И“ кандидатката има активно участие в научноизследователската и учебно-преподавателската дейност. Участвала е в 6 научноизследователски проекта, от които 5 национални и 1 международен, като е била ръководител на 2 от националните проекти. За проектната дейност са декларирани 90 точки. Представени са също 1 университетски учебник и 2 учебни помагала, оценени с общо 34,87 точки. Така по група „И“ са постигнати 124,87 точки при минимално изискване от 35 точки.

Общият брой декларираните точки по допълнителните изисквания на ИУ-Варна е 1104,87 при изискуеми 260 точки, което показва значително изпълнение на установените минимални прагове.

### **5. Идентифициране на научните приноси**

Представените от гл. ас. д-р Радка Начева научни трудове съдържат научни и научно-приложни резултати, които могат да бъдат обобщени в четири основни направления:

1. Дигитална достъпност и приобщаване на хора с увреждания. Разработени са модели, методики и инструменти за оценяване и одит на дигиталната достъпност в организационна и образователна среда. Основен принос представлява методиката за одит на дигиталната достъпност на работното място, отчитаща организационната зрялост и индивидуалните потребности на потребителите.

2. Взаимодействие човек-компютър и ползваемост на софтуерни продукти. Предложени са подходи за извличане и визуализиране на ментални модели на потребителите, както и методи за многокритериално оценяване на ползваемостта на софтуерни инструменти и потребителски интерфейси.

3. Електронно и мобилно обучение във висшето образование. Разработени са модели и рамки за интегриране на електронното и мобилното обучение, както и подходи за използване на изкуствен интелект, включително чатбот системи, с цел подобряване на достъпността и персонализирането на обучението.

4. Информационни системи, уеб технологии и анализ на данни. Изследвани са въпроси, свързани със сигурността и надеждността на информационните системи. Предложени са подходи за обработка и анализ на данни чрез аналитични инструменти, машинно обучение и предиктивна аналитика.

Считам, че приносите на кандидатката са предимно с научно-приложен характер, като най-съществените от тях са в областта на дигиталната достъпност, оценяването на ползваемостта и разработването на достъпни образователни технологии.

### **6. Участие в научни проекти и научни форуми**

Гл. ас. д-р Радка Начева има активно участие в научноизследователската проектна дейност, включително като ръководител на два национални проекта. Научната ѝ активност намира отражение и в публикации в сборници от национални и международни научни конференции, част от които са индексирани в Scopus и Web of Science.

### **7. Преподавателска работа**

Гл. ас. д-р Радка Начева има активна преподавателска дейност в Икономически университет – Варна, като води лекции и упражнения в ОКС „бакалавър“ и „магистър“, в редовна, задочна и дистанционна форма на обучение. Преподавателската ѝ дейност обхваща дисциплини като „Операционни системи“,

„Операционни системи UNIX“, „Администриране на Linux системи“, „Уеб системи за управление на съдържанието“, „Дизайн на потребителското преживяване“, „Адаптивен уеб дизайн“, „Уеб технологии“ и др. За последните две отчетени академични години (2024/2025 и 2025/2026) е реализирала общо 662 часа аудиторна натовареност, от които 580 часа в бакалавърска и 82 часа в магистърска степен. Кандидатката е съавтор на един университетски учебник и автор или съавтор на две учебни помагала, които допълват учебно-методическото осигуряване на преподаваните дисциплини.

### 8. Плагиатство

Не са ми известни случаи на установено по законоустановения ред плагиатство или недостоверност на научни данни в представените от гл. ас. д-р Радка Начева научни трудове.

### 9. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към представената научна продукция на гл. ас. д-р Радка Начева. Препоръчвам ѝ да продължи и задълбочи научноизследователската си дейност, като поставя акцент върху публикуването на резултатите в утвърдени международни научни списания с импакт фактор, особено в издания от квантилите Q1 и Q2.

### 10. Заключение

Въз основа на извършения преглед и оценка на представените документи и научни трудове считам, че гл. ас. д-р Радка Начева отговаря на минималните национални изисквания по ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, както и на допълнителните изисквания на Икономически университет – Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“. Представената научна продукция съдържа научни и научно-приложни приноси, а преподавателската и научноизследователската ѝ дейност свидетелстват за необходимата професионална компетентност.

На това основание давам **положителна оценка** на кандидатурата на гл. ас. д-р Радка Начева и препоръчвам на членовете на Научното жури да подкрепят избора ѝ за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 4.6. „Информатика и компютърни науки“, научна специалност „Информатика“, в Икономически университет – Варна.

23.10. 2026 г.

гр. Варна

Изготвил становището: .....

(проф. д-р Силвия Парушева)

Заличена информация съгласно  
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679



## СТАНОВИЩЕ

Вх. № ПД20-1813/06.10.2026

за заемане на академична длъжност „доцент“ по обявен конкурс в  
Икономически университет – Варна  
от проф. д.н. Павел Стоянов Петров, Икономически университет – Варна,  
факултет „Информатика“, катедра „Информатика“

### 1. Обща информация

Становището е изготвено от проф. д.н. Павел Стоянов Петров, ПН 4.6. „Информатика и компютърни науки“, въз основа на Закон за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ), Правилник за развитие на академичния състав в ИУ - Варна (ПРАСИУВ), Заповед на Ректора на ИУ-Варна №РД 06-150/14.09.2026 г. и Решение на Научното жури от 21.09.2026 г.

### 2. Информация за конкурса

Конкурсът за академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование „4. Природни науки, математика и информатика“, професионално направление „4.6. Информатика и компютърни науки“, научна специалност „Информатика“, е обявен в „Държавен вестник“, бр. 65/17.07.2026 г. за нуждите на катедра „Информатика“, факултет „Информатика“.

### 3. Кандидат по конкурса

Единствен кандидат по конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ е гл. ас. д-р Радка Валериева Начева, преподавател от ИУ - Варна, факултет „Информатика“, катедра „Информатика“.

Представената справка за изпълнение от кандидата на минималните национални изисквания (МНИ) за АД „доцент“ в областта на висшето образование, в която е обявен конкурса по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, показва, че по група А кандидатът има 50 т., т.е. 100% изпълнение, по група В – 100 т. (100% изпълнение), гр.Г – 579 т. (289,5%), гр.Д – 376 т. (752%). Общият брой точки е 1 105 т., при изисквани 400 т., т.е. общото изпълнение е 276,25%. Може да се направи извода, че МНИ не само са покрити, но и се преизпълняват по някои показатели и общо от 2 до 7 пъти.

Относно изпълнението на допълнителните количествени показатели (ДКП) на ИУ-Варна по чл. 26, ал. 5 на ЗРАСРБ, считам, че кандидатът отговаря на изискванията по чл. 101 от ПРАСИУВ:

- заемана е академична длъжност „асистент“ (9 г.), „главен асистент“ (8 г.) за период от общо 17 г.;

- по допълнителните за ИУ-Варна количествени показатели: група Ж (публикуван монографичен труд) кандидатът има 100 т. (100% изпълнение), гр.З – 880 т. (704%), гр.И – 124,87 (832,47%);

- няма информация за доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

Приемам, че публикациите покриват изцяло МНИ, поставени в ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, както и ДКП, поставени в ПРАСИУВ за заемане на академична длъжност „доцент“ в ПН 4.6. „Информатика и компютърни науки“.

#### **4. Данни за кандидата**

Гл. ас. д-р Радка Начева притежава ОНС „доктор“, видно от диплома №094/27.09.2017 г., след успешна защита на дисертационен труд „Компютърна система за оценяване на ползваемостта на мобилни приложения“ по научна специалност „Информатика“.

Завършва висшето си образование в ИУ – Варна през 2007 г., ОКС „бакалавър“, специалност „Информатика“, след което през 2008 г. придобива ОКС „магистър“, специалност „Информатика“. Работи в практиката като уеб дизайнер в Телевизия „Варна“ АД (2007 – 2009), след което през 2009 г. постъпва в ИУ-Варна като асистент по информатика, а от 2018 г. заема длъжността гл. асистент.

Сферата на научните интереси са в областите на „Взаимодействие човек–компютър“, „Електронно и мобилно обучение“, „Уеб технологии“, „Бизнес симулации“ и др. Има по-значими постижения в научноизследователската работа в направления „Ползваемост на софтуерни интерфейси“ и „Достъпност на софтуерни продукти“.

#### **5. Описание на научните трудове**

За участието в конкурса за академична длъжност „доцент“ гл. ас. д-р Радка Начева представя 22 публикации (от общо 86), с общ обем от 645 стр.:

- монографии и глави от книги - 3;
- студии - 4;

- научни статии - 8;
- научни доклади - 4;
- учебници и учебни помагала - 2.

Представеният монографичен хабилитационен труд „Одит на дигиталната достъпност на работното място за хора с увреждания” с обем от 183 стандартни машинописни страници отговаря на изискванията на чл.62, т.3 и чл.71, ал.2 от ПРАСИУВ, тъй като не повтаря публикации за придобиване на образователната и научна степен „доктор”, публикуван е в специализирано научно издателство, обсъден е в специализирано първично звено по смисъла на § 1, т. 6 от ЗРАСРБ и е рецензиран от две хабилитирани лица. Монографичният труд на гл. ас. д-р Радка Начева представлява задълбочено изследване по актуален научно-приложен проблем на високо съвременно равнище. В него авторът разглежда проблемите на дигитална достъпност за хора с увреждания до работното място в няколко направления: теоретични постановки относно дигиталното работно място и дигиталната достъпност, специфики, нормативна рамка и помощни технологии. Представят се подходи и средства за осигуряване на дигитална достъпност на работното място - модели на зрялост, подходи за проектиране, тестване и оценяване с посочване на конкретни формули за метрики. Разработена е методика за одит на дигиталната достъпност на работното място - модел, инструментариум, практическо приложение.

Останалите научни публикации, представени за участие в конкурса, също отговарят на изискванията. Голяма част от тях са на английски език и са публикувани в авторитетни български и чуждестранни научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация като Scopus и Web of Science. Тези научни разработки, от езикова и стилистична гледна точка, също са на добро ниво. Те обогатяват съществуващите теоретични знания и са приложими в практиката.

#### **6. Идентифициране на приносите в научноизследователската работа**

В трудовете, с които гл. ас. д-р Радка Начева участва в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” в ПН 4.6 „Информатика и компютърни науки”, могат да се открият приноси, в 6 основни направления, описани подробно в Справката за научно-приложни приноси. Приемам приносите като значими, реални и обогатяващи съществуващата теория и практика. Считаю, че те могат да бъдат определени като приноси с научно-приложен характер.

От приложените справки е видно, че са открити 46 цитирания на научните публикации за нуждите на конкурса. Направени от мен справки към началото на м.октомври 2026 г. показват следното:

- в Google Scholar има общо 531 цитата, Н-индекс 13;
- в Scopus има 194 цитата, 34 индексирани публикации, Н-индекс 8;
- в Web of Science има 30 цитата, 10 индексирани публикации, Н-индекс 3.

Представените наукометрични показатели и постигнатите стойности на Н-индекса в международните бази данни демонстрират устойчиво присъствие на кандидата в научното пространство и убедително свидетелстват за високата разпознаваемост на научните резултати на кандидата както у нас, така и на международно ниво. Значителният брой цитирания в престижни реферирани бази данни като Scopus и Web of Science е ясен индикатор за актуалността и приложната стойност на изследванията. Всичко това ми дава основание да дам висока оценка по отношение на научноизследователската работа на гл. ас. д-р Радка Начева.

#### **7. Участие в научни проекти и научни форуми**

Гл. ас. д-р Радка Начева има участие в 6 научноизследователски проекти, включително и 1 международен, ръководител на 2 от тях: НПИ-36/2019 „Съвременни подходи за интегриране на мобилните технологии във висшето образование“ – ръководител; НПИ-65/2021 „Изкуственият интелект в помощ на хората с увреждания при осигуряване на дигитална достъпност в процеса на обучение във висшето образование“ – ръководител; „DeepTech in the Higher Education Institutions and Ecosystems through Entrepreneurial Education +“ (SFFDEPPT+) – член на екипа; НПИ-54/2021 „Дигитализация в аграрния бизнес: влияние върху работната сила“ – член на екипа; ПНИ-КС24-04-DCAAITM „Развитие на компетентности за прилагане на средства и методи на изкуствен интелект“ – член на екипа; BG-175467353-2022-04/12-12-2022 „Влияние на дигитализацията върху иновативните подходи в управлението на човешките ресурси“, финансиран от Фонд „Научни изследвания“ – член на екипа.

Има участия в няколко ред.-колегии на научни списания: гост редактор на специален брой „Recent Advances and Perspectives in Human-Computer Interaction“ на сп. „Information“, MDPI; асистент редактор на сп. „Journal of Underrepresented & Minority Progress“; член на редколегия на сп. „Virtual Economics“, Institute for International Cooperation Development, Poznań, Poland; член на редколегия на сп. „American Journal of Education and Information

Technology“, Science Publishing Group; член на редколегия на сп. „Човешки ресурси и технологии = HR & Technologies“, Сдружение „Креативно пространство“.

Проектната дейност на кандидата показва убедително способността му успешно да формулира научни задачи, да работи с други учени и да управлява изследователски екипи. Ангажираността като редактор и член на редакционни колегии в престижни чуждестранни списания (като тези на MDPI и Science Publishing Group) издигат международният авторитет не само на кандидата, но и на институцията, в която работи.

## **8. Преподавателска работа**

Едновременно с успешната научноизследователска дейност, гл. ас. д-р Радка Начева е заемала общо над 17 г. академични длъжности „асистент“ и „главен асистент“ в ИУ – Варна, с което отговаря на изискванията по чл. 101, т. 2 от ПРАСИУВ. Допълнително има проведени мобилности с цел преподаване по програма Еразъм+: Университет за приложни науки Висмар, Германия; Технически университет Кемниц, Германия; Университет за приложни науки Анхалт, Германия; Шчечински университет, Полша; Технически университет Бърно, Чехия; Университет Лиеная, Латвия; Институт за висши изследвания Фаф, Португалия; Университет Ниш, Сърбия; Технически университет Хемниц, Германия; Университет Бари „Алдо Моро“, Италия. Преподавателската ѝ дейност покрива и отговаря на направлението, по което е обявен конкурсът, и показва наличие на богат преподавателски опит и компетентност.

Публикуваните учебни материали са учебник и учебно помагало по определена учебна дисциплина. Учебните материали са разработени на добро равнище и са полезни за обучаемите по дисциплината „Операционни системи“. По мое мнение неправилно сборника „Антонова, К., Пейчева, М., Иванова, П., Колева, В., Велчева, Б., Начева, Р., Драб-Куровска, А., Будзевич-Гузлецка, А., Великова, Т., Самарова, К., Димитрова, Е., Йорданов, А., Родригес, М. (2025). Иновационни подходи при управление на хора: Практическо ръководство с добри практики. Варна : Славена, 92 с.“ е посочен в раздела с учебници и учебни помагала, тъй като не е ясно за коя учебна дисциплина е предназначен и допълнително, поради липсата на въпроси за самоподготовка, практически казуси, тестове, примери, задачи и прочие, не може да се прецени доколко е полезен за усвояването на практически навици по някоя учебна дисциплина. Тъй като носи само 1,54 т.

(поради големия брой съавтори), които точки не са съществени по дадения показател (защото се преизпълнява няколко пъти), този сборник може и да не се включва в справката за МНИ и ДКП гр.И.31.2.

Гл. ас. д-р Радка Начева е участвала при разработването на редица лекционни курсове - 5 за ОКС „бакалавър“, 8 за ОКС „магистър“ и 2 за ОНС „доктор“. Водила е упражнения и напълно или част от лекциите по редица дисциплини, имащи връзка с обявения конкурс:

- За ОКС „Бакалавър“: Информатика, Програмиране и структури от данни, Компютърна графика, Офис приложения, Среда за разработка, Обектноориентирано моделиране с UML, Среда за унифицирано моделиране, Информационни технологии в международния бизнес, Маркетингови анализи в дигиталните медии и ПР, Интерактивен дизайн и приложно програмиране, Авангардни бизнес информационни и комуникационни технологии, Уеб технологии, Операционни системи, Операционни системи UNIX, Администриране на Linux системи, Дизайн на потребителското преживяване, Уеб системи за управление на съдържанието, Обработка на данни в реално време, Компютърни системи.

- За ОКС „Магистър“: Е-бизнес 2-ра част, Операционни системи, Компютърни системи, Уеб технологии, Адаптивен уеб дизайн, Компютърни технологии в рекламата и медийните комуникации, Е-Финанси, Е-Търговия, Създаване и обработка на цифрово видео и графика, Уеб технологии в реално време, Технологии в дигиталния маркетинг, Обработка на изображения и мултимедия в бизнеса, Безопасност и защита на компютърни системи и приложения, Разработване на Adobe RIA приложения.

- За ОНС „Доктор“: Преподавател по курс на докторско ниво „Софтуерни продукти за подготовка на научни публикации“.

Представените сведения за количествени показатели и качество на преподавателската, методическата и международната дейност на кандидата дават основание за висока оценка на неговата преподавателската дейност.

## **9. Плагиатство**

Не съм установил и нямам сведения за наличие на плагиатство, некоректни данни или некоректно цитиране на чужди научни трудове.

## **10. Въпроси, критични бележки и препоръки**

Нямам въпроси. Считаю, че гл. ас. д-р Радка Начева притежава научен и преподавателски потенциал, който ще продължава да се разгръща във

времето. Препоръчвам:

- Да насочи своите усилия към поемане на водещата роля при разработване на учебници и учебни помагала (може и самостоятелно);
- Да продължи работата по публикации, индексирани и реферирани в световноизвестни бази данни с научна информация (може и в авторски колективи).

### **11. Заключение**

На база горесизложеното, е видно, че кандидатът има значителен опит в научно-преподавателската дейност в научното направление на обявения конкурс и отговаря изцяло на изискванията, залегнали в ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ПРАСИУВ. Това ми дава основание уверено да дам положителна оценка за кандидатурата на гл. ас. д-р Радка Валериева Начева за заемане на академичната длъжност „доцент” в професионално направление 4.6. „Информатика и компютърни науки”.

Дата: 05.10.2026 г.

Член на журито

/проф. д.н. Павел Петров/

Заличена информация съгласно  
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679



ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ ВАРНА

Вх. № 9120-1846/13.10.2026г.

## СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Юлиан Андреев Василев,

Икономически университет – Варна,

професор в ПН 4.6 „Информатика и компютърни науки“, валидиран в регистъра на академичния състав на НАЦИД „Хабилитирани лица с наукометрични показатели“;

Член на научно жури за заемане на академична длъжност „доцент“ по обявен конкурс от Икономически университет – Варна (ИУ-Варна)

### I. Основание за написване на становището

Заповед на Ректора на ИУ-Варна № РД 06-150/14.09.2026 г. за определяне състава на научното жури; проведено първо заседание на научното жури на 21.09.2026 г.

### II. Данни за конкурса

Конкурсът е обявен в област на висшето образование 4 „Природни науки, математика и информатика“, професионално направление 4.6 „Информатика и компютърни науки“, научна специалност „Информатика“; за нуждите на факултет „Информатика“ и катедра „Информатика“ при ИУ-Варна. Публикувана е обява в ДВ бр. 65/17.07.2026 г.

### III. Кандидат по конкурса

Единствен кандидат по конкурса е гл. ас. д-р Радка Валериева Начева. Притежава диплома за ОНС „доктор“ 094/27.09.2017 г.. Заемала е академични длъжности „главен асистент“ (от 2018 до сега) и „асистент“ (от 2009 г. до 2018 г.). Участва в редколегии на списания, програмни и организационни комитети на конференции.

Кандидатът гл. ас. д-р Радка Валериева Начева покрива минималните национални изисквания (МНИ), описани в ППЗРАСРБ, и минималните университетски изисквания (МУИ) за заемане на академична длъжност „доцент“ в ПН 4.6. По определени критерии точките на кандидата надхвърлят неколнократно минималните.



Таблица 1.

**Покриване на минимални национални изисквания (МНИ)**

| Показател | МНИ за „доцент“ според ЗРАСРБ | Точки на Радка Начева |
|-----------|-------------------------------|-----------------------|
| А         | 50                            | 50                    |
| Б         | -                             | -                     |
| В         | 100                           | 100                   |
| Г         | 200                           | 579                   |
| Д         | 50                            | 376                   |

Таблица 2.

**Покриване на минимални университетски изисквания (МУИ)**

| Показатели | МУИ за „доцент“ | Точки на Радка Начева |
|------------|-----------------|-----------------------|
| Ж          | 100             | 100                   |
| З          | 125             | 880                   |
| И          | 15              | 124                   |

#### IV. Съдържателна характеристика на представените трудове

В конкурса за „доцент“ **д-р Радка Начева** участва с **22 публикации**, в т.ч. 3 монографии, 4 студии, 8 статии, 4 доклада, 3 учебника и учебни помагала. Всички публикации (за участие в конкурса) са в общ обем 644 страници.

Съгласно изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилата за развитие на академичния състав в ИУ-Варна кандидатът за заемане на академична длъжност „доцент“ трябва да отговаря на следните условия.

- Да е придобита ОНС „доктор“. *Д-р Радка Начева отговаря на това условие. Защитила е дисертация през 2017 г. Тема на дисертацията е „Компютърна система за оценяване ползваемостта на мобилни приложения“.*
- Да е представен публикуван монографичен труд. *Кандидатът има публикувана самостоятелна монография „Одит на дигиталната достъпност на работното място за хора с увреждания“. Монографична библиотека „Проф. Цани Калянджиев“, Кн. 113. Варна: Наука и икономика, ISSN 978-954-21-1218-1“.*



- Да отговаря на МНИ за акад. длъжност „доцент“. *Кандидатът покрива МНИ.*
- Да отговаря на минималните университетски изисквания. *Кандидатът покрива МУИ.*
- Да няма указано установено плагиатство. *Няма установено плагиатство. Трудовете, с които се участва в конкурса, са преминали тест за плагиатство и процес на рецензиране преди да бъдат публикувани.*

Монографичният (хабилитационният) труд, с който се участва в конкурса (*Одит на дигиталната достъпност на работното място за хора с увреждания*), е самостоятелен монографичен труд; обсъден е в първичното звено (катедра „Информатика“), рецензиран е от две хабилитирани лица, издаден е в специализирано научно издателство, има ISBN, има разгърнато съдържание; има изчерпателна библиография, не повтаря вече познато знание; извежда значим научно приложен проблем на високо научно равнище; като обем е **268 страници**.

**Д-р Радка Начева** има профил в Scopus (<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57196278405>). В Scopus има **34 публикации, 192 цитирания, h-index: 8**.

**Д-р Радка Начева** има профил във WoS (<https://www.webofscience.com/wos/author/record/G-1585-2015>). Във WoS има **10 публикации, 30 цитата, h-index: 3**.

**Д-р Радка Начева** има профили в: Scholar Google, ORCID, RePEc, CEEOL и Research Gate. Голяма част от публикациите са видими в пълнотекстов вариант.

Всички публикации на **д-р Радка Начева** (87 бр.) са въведени в Регистър публикации на ИУ-Варна (<https://publications.ue-varna.bg/list-author/O73A>).

Публикациите, с които се участва в конкурса, не са използвани за заемане на предходна академична длъжност или научна степен.



## **V. Учебна работа. Работа по проекти. Мобилности**

В ОКС „бакалавър“ д-р Радка Начева е провеждала занятия по редица дисциплини. През последните две години води занятия по: Операционни системи, Операционна система UNIX, Уеб системи за управление на съдържанието, Дизайн на потребителското преживяване, Администриране на Linux системи.

В ОКС „магистър“ д-р Радка Начева е провеждала занятия по редица следните дисциплини. През последните две години води занятия по: Компютърни технологии в рекламата и медийните комуникации, Адаптивен уеб дизайн, Компютърни системи, Уеб технологии.

Д-р Радка Начева провежда курсове от докторско ниво. Има занятия с входящи Еразъм студенти.

През последните учебни години има пълна аудиторна натовареност.

Участва в изготвянето на редица **учебни програми**.

Участва в университетски, национални и международни **проекти**. На два от тях е била ръководител.

Участвала в изходящи мобилности по програма **Еразъм**. Участвала е в посрещането на колеги преподаватели по входящи мобилности.

## **VI. Приноси, цитирания**

В хабилитационния труд по конкурса се открояват следните приноси:

1. Създаден е модел за оценяване на дигитална достъпност.
2. Създадена е методика за одит на дигиталната достъпност на работното място.
3. Създадена е тестова процедура с псевдо код, която може да се адаптира в различен контекст.

В останалите публикации могат да се открият допълнителни приносни моменти, свързани с: (1) визуализация на ментални модели, (2) метрики за оценяване използваемостта на мобилни приложения, (3) модел на дигитално приобщаване на хора с увреждания в образователна среда, (4) е-обучение, (5) социална бизнес аналитичност, (6) уеб технологии.



Справката с цитиранията е направена коректно – не са включени автоцитирания.

## **VII. Критични бележки, въпроси и препоръки**

Нямам критични бележки.

Д-р Радка Начева е преподавател, изследовател и колега за пример.

Препоръчвам на д-р Радка Начева да продължи да работи активно, в т.ч. (1) да продължи да участва в проекти и да ръководи проекти, (2) да включва докторанти, студенти, колеги от ИУ и от други университети в работата си по научни проекти, (3) да продължава да участва в мобилности по програма Еразъм, (4) да е домакин на гост преподаватели.

## **VIII. Заключение**

Внимателният преглед на всички документи и публикации на кандидата **д-р Радка Начева**, подадени за участие в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ в ПН 4.6, показват, че са спазени всички изисквания на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна. Кандидатът покрива минималните национални и университетски изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ в ПН 4.6 към момента на обявяване на конкурса.

Давам своето положително становище за готовността на кандидата **Радка Начева** да заеме академичната длъжност „доцент“ на Икономически университет Варна в професионално направление 4.6 „Информатика и компютърни науки“, научна специалност „Информатика“.

12.10.2026 г.

Гр. Варна

С уважение

Заличена информация съгласно  
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

Вх. № PA20-1788/30.09.2026г

## Становище

относно материалите, представени за участие в конкурс за заемане на  
академичната длъжност „доцент“

|                                                                            |                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| Научна област:                                                             | 4. Природни науки, математика и информатика                |
| Професионално направление:                                                 | 4.6. Информатика и компютърни науки                        |
| Научна специалност:                                                        | Информатика                                                |
| Факултет, в който е обявен конкурсът:                                      | Факултет „Информатика“ на Икономически университет – Варна |
| Катедра, в който е обявен конкурсът:                                       | Катедра „Информатика“                                      |
| Номер и дата на броя на „Държавен вестник“, в който е публикувана обявата: | 65/17.07.2026 г.                                           |
| Автор на становището:                                                      | проф. дн Цветанка Любомирова<br>Георгиева-Трифенова        |

## 1. Данни за конкурса

Настоящият конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки, научна специалност „Информатика“ е обявен за нуждите на катедра „Информатика“, факултет „Информатика“, Икономически университет – Варна. Обявата за конкурса е публикувана в „Държавен вестник“, бр. 65 от 17.07.2026 г.

Настоящото становище е написано на основание на заповед № РД-06-150 на Ректора на Икономически университет, гр. Варна от 14.09.2026 г., както и на решение на първо заседание на научното жури по процедурата от 21.09.2026 г.

Проведената процедура е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ), Правилник за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

## 2. Данни за кандидата

Кандидатът Радка Залериева Начева притежава ОНС „доктор“ по „Информатика“, придобита в Икономически университет – Варна през 2017 г. Професионалното ѝ развитие е изцяло свързано с Икономически университет – Варна, където от 2018 г. заема академичната длъжност „главен асистент“.

Научните ѝ интереси са в областта на взаимодействието човек-компютър, ползваемостта и достъпността на софтуерни продукти, електронното и мобилното обучение, уеб технологиите и бизнес симулациите. Има значителна публикационна активност – общо 86 публикации, както и участие и ръководство на научноизследователски проекти.

Кандидатът има богат преподавателски и международен академичен опит, участие в разработването на учебни програми, редакционна дейност в научни издания и редица организационни и академични ангажименти в Икономически университет – Варна.

Кандидатът по конкурса гл. ас. д-р Радка Валериева Начева изпълнява минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, съгласно чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. Минимумът се надхвърля и след корекция на оценяването на публикациите, номерирани със 7.14, 7.15 и 7.16 в Група Г от справката за наукометричните показатели, всяка от които следва да бъде оценена с 18 вместо с 30 точки поради липса на SJR. Дори след тази корекция кандидатът изпълнява и допълнителните количествени изисквания на Икономически университет – Варна по чл. 26, ал. 5 на ЗРАСРБ. Няма установено по законоустановения ред плагиатство.

Въз основа на представените документи и извършената проверка може да се заключи, че гл. ас. д-р Радка Валериева Начева изпълнява минималните национални изисквания, допълнителните количествени изисквания на Икономически университет – Варна и изискванията на чл. 101 от Правилник за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“.

### **3. Описание на научните трудове**

За участие в конкурса са представени 22 научни труда. Съгласно наукометричната справка те включват 1 монография (хабилитационен труд); 16 публикации в издания, реферирани и индексирани в Web of Science и/или Scopus; 5 глави от книги / колективни монографии, част от 2 издания; 3 учебници и учебни помагала.

Научните разработки са тематично насочени към дигиталната достъпност и приобщаване, електронното и мобилното обучение,

изкуствения интелект, информационните системи, киберсигурността и анализа на данни. Монографията, представена като хабилитационен труд, предлага методика за одит на дигиталната достъпност на работното място за хора с увреждания.

От езикова и стилистична гледна точка трудовете като цяло са издържани в научен стил и използват подходяща специализирана терминология.

При прегледа на представените материали не се установяват разработки с различни заглавия и идентично съдържание или чуждоезиков превод на вече представен труд.

Представените разработки и хабилитационният труд отговарят на изискванията на чл. 112, ал. 2 от Правилник за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

#### **4. Научни приноси**

Представена е справка за научно-приложните приноси, където приносите на кандидата са обособени в няколко основни направления. Сред тях се открояват разработки, свързани с дигиталната достъпност и приобщаване, ползваемостта на софтуерните интерфейси, електронното и мобилното обучение, информационните системи, изкуствения интелект и киберсигурността.

Сред основните научно-приложни резултати може да се посочи разработената в хабилитационния труд методика за одит на дигиталната достъпност на работното място за хора с увреждания, включваща подходи за оценяване и тестване на достъпността и възможности за прилагането им спрямо различни профили на потребители.

В областта на дигиталното приобщаване са разработени модели и подходи за използване на системи за електронно и мобилно обучение с

изкуствен интелект, включително интегриране на чатбот система за мобилно обучение във висшето образование.

Приносите в областта на ползваемостта и достъпността включват изследване на възможностите за стандартизация на ползваемостта на мобилните потребителски интерфейси, както и интегриране на характеристики на достъпност и сигурност при проектирането на мобилни системи. В областта на киберсигурността е предложен подход за анализ на киберрисковете при системи, базирани на изкуствен интелект, чрез техники за машинно обучение и разузнаване на киберзаплахи.

Установените 47 цитирания показват, че научните резултати на кандидата са получили отражение в последващи научни изследвания и са намерили приложение като източник на научни идеи и резултати в публикации на други автори.

## **5. Участие в научни проекти и научни форуми**

Кандидатът има активно участие в научноизследователски проекти – като ръководител на два национални научни проекта и като член на екипи по национални и международни проекти. Тематиката на проектите е пряко свързана с направленията на конкурса – мобилни технологии, дигитална достъпност, електронно обучение и изкуствен интелект.

Налице е участие в редколегии и организационни комитети на научни форуми, както и допълнителна организационна дейност – членство в Академичния съвет на Икономически университет – Варна, администриране на Годишника на университета и участие в жури на университетска олимпиада.

Като цяло участието на кандидата в научни проекти, научни форуми и организационна дейност е активно и съответства на тематиката на конкурса.

## **6. Преподавателска работа**

Кандидатът има значителен преподавателски опит в ОКС „бакалавър“ и „магистър“, включващ лекции и упражнения по дисциплини в областта на операционните системи, компютърните системи, веб технологиите, електронното обучение и др. Гл. ас. д-р Радка Валериева Начева е участвала и в разработването на учебни програми за бакалавърски, магистърски и докторски програми.

Представени са учебник и две учебни пособия, включени в материалите по конкурс. Те са свързани с обучението по операционни системи и с приложението на съвременни технологии в управлението на човешките ресурси.

Кандидатът има опит в подготовката на млади научни кадри, включително ръководство на дипломни работи на дипломиращи се студенти, съвместна работа с докторанти в научноизследователски проекти като ръководител на проект и като член на екип. През юни 2026 г. е преподавала и курс на докторско ниво „Софтуерни продукти за подготовка на научни публикации“.

Налице е и международен преподавателски опит, включващ многократни мобилности по програма „Еразъм+“ в университети в Германия, Полша, Чехия, Латвия, Португалия, Сърбия и Италия, както и преподавателска дейност в чуждестранни университети.

## **7. Критични бележки и въпроси към кандидата**

Представените материали са добре структурирани и дават необходимата информация за оценяване на научната и преподавателската дейност. Не се установяват съществени недостатъци, които да поставят под съмнение изпълнението на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Въпрос към кандидата: Как според Вас трябва да се промени обучението по преподаваните от Вас дисциплини в условията на все по-широкото използване на генеративен изкуствен интелект?

### 8. Заключение

Въз основа на прегледа и анализа на материалите, представени за участие в конкурса, давам своята положителна оценка за готовността на кандидата гл. ас. д-р **Радка Валериева Начева** да заеме академичната длъжност „**доцент**“ на Икономически университет – Варна в професионално направление 4.6 „Информатика и компютърни науки“, научна специалност „Информатика“.

28.09.2026 г.

гр. Велико Търново

Член на научно жури:

/проф. дн Цветанка Георгиева-Трифенова/

Заличена информация съгласно  
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

Вх. № ФД-1841/09.10.2026г.**СТАНОВИЩЕ**От **проф. д-р Магдалена Златкова Гарванова**

Университет по библиотекознание и информационни технологии – София,  
професор в професионално направление 4.6 „Информатика и компютърни науки“,  
член на научно жури за заемане на академична длъжност „доцент“  
по обявен конкурс от Икономически университет – Варна

**1. Обща информация**

Основанието за изготвяне на настоящото становище е решение на научно жури, назначено със Заповед на Ректора на ИУ-Варна № РД 06-150/14.09.2026 г.

**2. Информация за конкурса**

Конкурсът е обявен в област на висше образование 4. „Природни науки, математика и информатика“, професионално направление 4.6 „Информатика и компютърни науки“, научна специалност „Информатика“ за нуждите на катедра „Информатика“ към Икономически университет – Варна в ДВ, бр. 65 от 17.07.2026 г.

**3. Кандидат по конкурса**

Кандидатът гл. ас. д-р Радка Валериева Начева покрива минималните национални изисквания (МНИ), описани в ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, както и допълнителните количествени изисквания от Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна.

**МНИ за „доцент“ в ПН 4.6 „Информатика и компютърни науки“ според ЗРАСРБ и точките на кандидата**

| Група от показатели | Доцент | д-р Радка Начева |
|---------------------|--------|------------------|
| А                   | 50     | 50               |
| Б                   | --     | --               |
| В                   | 100    | 100              |
| Г                   | 200    | 579              |
| Д                   | 50     | 376              |
| Е                   | --     | --               |
| Общо:               | 400    | 1105             |

**Допълнителни изисквания към кандидатите за заемане на академична длъжност „доцент“ в ИУ-Варна по чл. 26, ал. 5 на ЗРАСРБ**

| Група от показатели | Доцент | д-р Радка Начева |
|---------------------|--------|------------------|
| Ж                   | 100    | 100              |
| З                   | 125    | 880              |
| И                   | 35     | 124.87           |



#### 4. Данни за кандидата

Единствен кандидат по конкурса е гл. ас. д-р Радка Начева. Тя притежава диплома за ОНС „доктор“ 094/27.09.2017 г., издадена от Икономически университет – Варна. Заема академичните длъжности „асистент“ (2009-2018) и „главен асистент“ – от 16.03.2018 г. до сега. Участва активно в редкологии на списания, в колективи на научноизследователски проекти, мобилности по програма Еразъм+ и др.

#### 5. Описание на научните трудове

В конкурса за „доцент“ гл. ас. д-р Радка Начева участва с 22 публикации, в т.ч. 3 монографии, 4 студии, 8 научни статии, 4 научни доклада, 3 учебника и учебни помагала. Кандидатката по настоящия конкурс отговаря на чл. 112, ал. 2. Представените за участие в конкурса научни трудове се отличават с висока езикова и стилистична култура, отговаряща на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“. Тя демонстрира зрялост в боравенето с научния апарат, като излага сложни теоретични и практически концепции ясно, аргументирано и достъпно. Езикът на публикациите е богат, коректен и изчистен от излишна многословност. Стилистичната елегантност и структурираността на текста улесняват възприемането на научните приноси и допълнително подчертават високата научна стойност на представената продукция.

Справка от Scopus, Web of Science, Google Scholar и ResearchGate към дата 06.10.2026 г. показва следните наукометрични показатели на д-р Начева:

Scopus: H-index 8, статии 34, цитирания 194

Web of Science: H-index 3, статии 10, цитирания 27

Google Scholar: H-index 13, цитирания 531

ResearchGate: H-index 11, цитирания 383

#### 6. Идентифициране на приносите

Напълно приемам формулираните от кандидатката научни и научно-приложни приноси, като подчертавам тяхната актуалност и перспективност в следните направления:

##### 1. Цифрова достъпност и приобщаване (*Digital Accessibility & Inclusion*)

Разработена е цялостна методология за одит на дигиталната достъпност за хора с увреждания, съчетаваща инструментални средства, методи за тестване и експертна оценка. Дефиниран е понятиен апарат и е изграден граф на знанията (knowledge graph).

Създаден е концептуален модел и прототип на базирана на изкуствен интелект (AI) мобилна система за обучение (чатбот), подпомагаща персонализираното и достъпно обучение.

Предложен е подход за евристична оценка на уеб достъпността за незрящи потребители чрез метода Анализ на йерархиите (АНР). Формулиран е и формализиран подход за оценка на достъпността при мобилно обучение.

##### 2. Изкуствен интелект, симулация и киберсигурност

Разработена е рамка за симулиране на грешки при писане чрез Python скрипт (специално за хора с двигателни увреждания) с цел ранна оценка и подобряване на AI алгоритмите.

Предложен е подход за анализ на киберриска в AI системи с помощта на алгоритми за машинно обучение (SVM, kNN, Random Forest) и симулация на откриване на пробиви.



Дефинирана е мобилна изследователска екосистема за тестване на мобилни среди (Android и iOS), съвместяваща принципите на дизайн на мисленето, сигурността и достъпността.

### 3. Бизнес анализи в реално време и прогнозни модели

Внедрена е методологията CRISP-DM и среди за прогностичен анализ (Predictive Analytics) в научни информационни системи (CRIS), като чрез машинно обучение и клъстеризиране се прогнозира научни трендове.

Изследвани са системи и инструменти за анализ на данни в реално време от социални медии (напр. Twitter/X) за нуждите на бизнеса.

Предложен е подход за визуализиране на ментални модели на софтуерни потребители чрез комбинация от Text Mining и концептуални карти.

### 4. Електронно обучение, софтуерно инженерство и практики в човешките ресурси

Разработена е трислойна рамка за електронно обучение във висшето образование (управление на човешките ресурси, технологичен слой и политики), базирана на изследвания с машинно обучение по време на пандемията.

Приложен е метод за оценка на използваемостта на софтуер за моделиране на бизнес процеси чрез метрики за качество и метода TOPSIS.

Разработени са практически насоки за приложението на биометрични технологии и изкуствен интелект в процесите по подбор и управление на персонала.

По настоящата процедура са предоставени доказателствени материали за цитиране на 6 научни публикации на кандидата в 46 научни труда.

## 7. Участие в научни проекти и научни форуми

Гл. ас. д-р Радка Начева показва мащабна, активна и пряко обвързана с темата на конкурса („Информатика“) проектна и научно-организационна дейност.

Участието ѝ в научноизследователски проекти е насочено към дигитална достъпност, изкуствен интелект и мобилни технологии. Д-р Начева е била ръководител на два национални научни проекта – НПИ-36/2019 („Съвременни подходи за интегриране на мобилните технологии във висшето образование“) и НПИ-65/2021 („Изкуственият интелект в помощ на хората с увреждания“), и е участвала като член в редица други национални и международни проекти (вкл. DeepTech/SFFDEPPT+, ФНИ, ЕСФ). Регистрираните резултати включват разработени авторски методологии, софтуерни прототипи, методически ръководства и специализирани модули.

Тя има подчертано международно и национално признание, като заема позиции на гост-редактор (в MDPI Information), асистент-редактор (Journal of Underrepresented & Minority Progress) и член на редакционни колегии (Virtual Economics, American Journal of Education and Information Technology, HR & Technologies). Активно е участвала в организационни и редакционни комитети на международни научни форуми (напр. конференцията „Управление на човешките ресурси“).

Приложените в практиката резултати се изразяват в авторство на 14 учебни програми, краткосрочни специализации в чужбина, експертна и ръководна дейност (ръководител сектор „Управленски анализи и рейтингова система“, член на Академичния съвет на ИУ-Варна), както и участия като лектор и член на жури в олимпиади и браншови форуми.

Тези дейности я разкриват като утвърден, разпознаваем и продуктивен преподавател, изследовател, учен и експерт в професионалната общност.



## 8. Преподавателска дейност

Гл. ас. д-р Радка Начева притежава над 15 години богат преподавателски опит. През последните две години чете лекции и води упражнения в четири дисциплини в ОКС „магистър“ и шест дисциплини в ОКС „бакалавър“. Издава 3 учебника и 4 помагала с висока дидактическа и практическа стойност. Активно участва в подготовката на млади кадри – ръководи дипломанти, работи с докторанти в проекти и води квалификационни курсове. Демонстрира впечатляваща международна преподавателска мобилност с над 10 мобилности по програма „Еразъм+“ (Германия, Полша, Латвия, Чехия, Италия и др.) и лекции в чуждестранни университети.

## 9. Плагиатство

Няма установено плагиатство. Трудовете, представени по конкурса, са преминали тест за плагиатство и процес на рецензиране преди да бъдат публикувани.

## 10. Въпроси, критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към кандидатката.

Като препоръка за бъдещата научноизследователска дейност на гл. ас. д-р Радка Начева бих предложила да насочи усилията си към привличането и ръководството на докторанти, разширяването на международните колективни участия в транснационални изследователски проекти, както и към засилване на публикационната активност в авторитетни издания с висок импакт фактор (Web of Science) и импакт ранг (Scopus).

## 11. Заключение

Въз основа на представените научни приноси на кандидата смятам, че са изпълнени всички изисквания и критерии на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и специфичните критерии на ИУ-Варна и давам напълно убедено *положителна оценка* за избор на гл. ас. д-р Радка Валериева Начева за академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 4.6 „Информатика и компютърни науки“, научна специалност „Информатика“.

Предлагам на уважаемото научно жури да подкрепи кандидата и да гласува предложение до Факултетния съвет на Факултет „Информатика“ при ИУ-Варна да избере гл. ас. д-р Радка Валериева Начева за академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 4.6 „Информатика и компютърни науки“ (Информатика), за нуждите на ИУ-Варна.

Дата: 06.10.2026 г.

София

Подпис:

Заличена информация съгласно  
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

/проф. д-р Магдалена Гаврилова